

DÉLBÁCSKA

1. ÉVFOLYAM 162 Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám Kladóhivatal: Péter király-ú. 30. szám Sürögnycim: Délbácska. Telefon 137 sz. NOVISAD, 1925 JULIUS HÓ 16 CSÜTÖRTÖK Előfizetési árak helyben és vidéken: Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár, feljére 210 dinár, egész évre 420 dinár. Egyes szám ára: 1 1/2 Dinár

Ehagyjuk egymást...

A Vojvodinát és Erdélyt nemrégén katasztrófális erejű jégvihar verte végig. Erdélyben százmillió leu volt a kár s a kétmillió erdélyi magyarság, amelyből már régen kivesszett az önfentartás ösztöne, nem tudott eljutni egyetlen nagy gondolat felismerésig: Segítsünk egymáson. A történelminek nevezett nevek viselői, a hívős paloták árnyába huzódó gőg és urinemtörődömség, a még ma is gazdag ipar és kereskedelem, a hatalmas vállalatok, gyárak, ipartelepek tulajdonosai nem is gondoltak arra, hogy országos gyűjtéssel segítsenek a földig sújtottak leirhatatlan nyomorúságán... Csupán egy budapesti lapban jelent meg egy felhívás, amely egy millió adománynyal megkezdte a gyűjtést az erdélyi magyarság véghetetlen nyomorúságának az enyhítésére. A budapesti felhívásnak azonban nem volt meg a visszhangja Erdélyben. Egyetlen kolozsvári lap adott hírt csupán a magyar fővárosban megindult gyűjtési akcióról, a többi hallgatott. Erdélyben egyetlen ember sem akadt, aki a legcsekélyebb összeggel is csatlakozott volna az erdélyi magyarság nyomorának enyhítése érdekében megkezdett akcióhoz. Magyar nyomor, magyar bánat... Mi közünk hozzá? Mi ehagyjuk egymást a jóban éppen úgy, mint a rosszban. Nincs olyan esemény, amely egyetlen percére is össze tudná fogni a sokmillió testvérkezet. Magyarok vagyunk, akiket őszintén, igazán, nemesen, önzetlenül és tiszta szándékkal talán sohasem tud érdekélni a másik testvér sorsa. Nincs a világnak még egy olyan nációja, amely olyan álmoss, lusta és tunya közönnyel tudná nézni a maga és faja sorsát, mint a magyar. Ha Bombay környékén valamilyen kevésbé stoikus hindu oldalba talál figyelmeztetni egy angolt, az affért az angol nemzetel szemben elkövetett inzultusnak tekinti az egész angol sajtó s ha Angorában néhány kerge ifjú török revolvergolyóval intéz el egy olasz mérnököt, akiről azt se tudni, hogy mivel érdemelte ki a Kemál törökjeinek két acélgolyóját, az olasz „milicia” büntetőexpedíciót emleget s az olasz közvélemény mozgósítást követel. Ha két francia állampolgár résztvesz egy szófiai összeesküvésben s ha a szófiai Sveti Nedelja templomban a felrobbantott kétszáz bolgár állampolgár sírján a szófiai törvényszék halálra ítéli a merényletben résztvevő két franciát, egyként mozdul meg a grand nation és kegyelmet követel a két gyilkosnak, csak azért, mert azok franciák. Minden faj féltékenyen büszke önmagára és nincs egyetlenegy olyan sem, amely a világ első nációjának ne tartaná magát. Tízmillió és százmillió népek teljesen egyformák ebben, csak a magyar faj a szörnyű kivétel. Az élet és az önvédelem parancsait csak a magyarnak prédikálja hiába az élet. Minden faj tanul, csak mi felejtünk, minden faj építi a nagy túsában a védelem várát, csak a mi tereinkre borul a tunya álmosság közege. A világ minden népe van, csak mi nem tudunk lenni. Mi nem találunk soha egymásra és legyen örömmünk, vagy bánatunk, mi egymással meg nem osztunk soha semmit. A világ minden nációja féltékeny félelemmel vigyáz rá és félti minden fajtestvérét, csak a magyart nem érdekli az, mi történik testvérével mellette s csak őt nem érdekli az, vajjon hány magyart pusztított el a kaliforniai földrengés, a vojvodinai magyart nem érdekli a maga sorsa s még kevésbé törődik azzal, hogy mint éneke testvérei „tul a

király-hágón”. A novisadi magyar megalapítók minden közösséget a sentali magyarral és a suboticali magyarral nem törődik a somborival. Tovább menjünk? Egy utcában lakók sem ismerik egymást és tudni sem akarnak arról,

amit a természet, törvény, élet és történelem egyképpen prédikál füleikbe: Egy a sorsotok, egyformán fogtok élni egyformán fogtok meghalni is. Es megszépíthettek életeteket, ha akartátok...

A király Beogradba érkezett

Kihallgatások az udvarban — Az új kormány kinevezését nem fogják hosszas kihallgatások megelőzni — A király meglátogatta Pasicot A Zajednica képviselőinek magatartása

Beograd. A politikai helyzet nagy átszoportosulása a legközelebbi időn belül meg fog történni. A radikális és horvát parasztpárt megegyezése után most már csak a mai kormány lemondása és az új kormány kinevezése következik, amire még e héten sor kerül, miután a király tegnap délelőtt 10 óra körül megérkezett Blédből Beogradba.

Az udvari különvonat a topcsideri állomáson állott meg, ahol dr. Sztójadinovics Milán pénzügyminiszter, Maximovics Boza belügyminiszter, Radojevics Ante közlekedésügyi miniszter, Lazarevics rendőrfőnök és az udvari méltóságok várták Öfelségét. A király a topcsideri pályaudvarról egyenesen a királyi palotába hajtatott, ahol Nincics Momcsillo külügyminisztert és Maximovics Boza belügyminisztert kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után Nincics Momcsillo és Maximovics Boza meglátogatták Pasicot Nikola miniszterelnököt topcsideri villájában. A miniszterelnök előzőleg Trifkovics Márkóval a szkupstina elnökével tárgyalt hosszabban.

Ezen tanácskozásuk következtében terjedt el annak híre, hogy a kormány már délelőtt beadta lemondását. Később azonban megcáfolták a kormány lemondásáról szóló hírt.

Maximovics Boza belügyminiszter kihallgatása után Rádics Pavle és Krájács felkeresték a belügyminisztert, akivel Rádics Szeptán, dr. Macsek Vlatko és internált társainak sorsáról tárgyaltak.

Rádics Pavle délelőtt meglátogatta Davidovics Ljubát és ez alkalommal átadott neki egy levelet, amelyben közölte vele, hogy a horvát parasztpárt kilép a nemzeti megegyezés és parasztdemokrácia blokkjából.

Az új kormány kinevezése

Politikai körökben biztosra veszik, hogy az új kormány kinevezését nem fogják hosszas kihallgatások megelőzni. Bizonyosra veszik, hogy a mai kormány felmentéséről és az új kormány kinevezéséről szóló királyi ukáz egyidőben és még e hét folyamán meg fog jelenni, mivel a király nem akar hosszabb ideig Beogradban maradni és e hét végén már vissza akar utazni Blédbé.

A nemzeti megegyezés és parasztdemokráciá blokkiának nagybizottsága tegnap délután 3 óra körül ülést tartott, amelyen Rádics Pavlenak is részt kellett volna venni, ő azonban nem jelent meg az ülésen.

Az ülés után az ellenzéki blokk kommunikét adott ki, amelyben közli, hogy Rádics Pavle bejelentette a horvát parasztpárt kilépését az ellenzéki blokkból.

A Hrvatska Zajednica tagjai tegnap Zagrebba utaztak, ahol pártjuk vasárnapi főbizottságának határozatától teszik függővé, hogy milyen magatartást fognak tanusítani.

Rádics Pavle azt követeli a Zajednica azon tagjaitól, akik az egyezmény ellen szavaztak, hogy mondjanak le a mandátumaikról, mert a választók őket mint a horvát parasztpárt jelöltjeit választották meg és ha most szembe helyezkednek a párt többségének az akaratával, le kell vonniok a következményeket és kötelesek lemondani mandátumaikról.

A király Pasicnál
Öfelsége tegnap délután öt óra körül autón a Topcsiderbe ment, ahol meglátogatta Pasicot Nikola miniszterelnököt.

Sikkasztott a népszövetség

menekültek felsegélyezésére alakított egyik albizottsága

A görög kormány és a Népszövetség között súlyos konfliktus tört ki. Az athéni sajtó egyrésze már a forradalom előtt azzal vádolta meg a menekültek felsegélyezésére megszavazott népszövetségi kölcsön ellenőrzése céljából kiküldött népszövetségi bizottságot, hogy szabálytalanságot követ el. A forradalmi kormány akkoriban azonosította magát ezekkel a vádakkal, most pedig vizsgálatot indított a népszövetségi bizottság egyes tagjai ellen.

A Népszövetség tiltakozott ez ellen az eljárás ellen, hangoztatva, hogy a görög hatóság nem illetékes arra, hogy a népszövetségi bizottság tagjai fölött ítélkezzenek. Pangalosz mini szterelnök a tiltakozás ellenére is megmaradt álláspontja mellett és ma is a leghatározottabb formában hangoztatta, hogy már most döntő bizonyítékok vannak arról, hogy a népszövetségi bizottság kezén igen nagy összegek sikkadtak el.

Magyar tiszték Marokkóban

Abd el Krim vezérkari főnöke is magyar tiszt

Budapestről telefonálják: Hétfőn délelőtt érkekes levelet kapott egy fehérmegeyi uricsalád messze idegenbe elszakadt tagjától. A levélben, amely Marokkóból érkezett, Ceuta, Fez és más Marokkóbeli helységek bélyegzője van. A fiatalember, aki a szülei házából ilyen messzire elszakadt, azt írja, hogy amikor az itteni gazdasági viszonyok folytán a világháború után kénytelen volt az országból eltávozni, először Berlinbe, majd Párizsba ment, ahol

belépett az idegen légióba. Azóta két év telt el, amely idő óta azért nem írt, mert nem volt módja hozzá.

Marokkóban hat hónappal ezelőtt a kabilok fogságába esett, ott a főbelvéstől csak úgy menekülhetett meg, hogy vállalkozott a kabil legénység kiképzésére. Tizennégy magyarral, leginkább tartalékos tiszttel találkozott a kabil fronton, akik valamennyien éppen úgy jutottak oda mint ő. Ezek a magyarok kivétel nélkül tartalékos tiszték voltak. Egy Gyulai nevű erdélyi fiu vezérkari főnök lett. Az európai tiszteteket a kabilok műszaki csapatok kiképzésére használják fel. Különösen sok orosz és olasz tiszt harcol közöttük, akiknek engedelmesen kell szolgálataikat teljesíteni, hacsak azt nem akarják, hogy éhenhaljanak, vagy a kabilok agyon verjék. Őt legutóbb, amikor már megbiztak benne a kabilok, egy golyószóró és egy gépfegyverosztag élére állították és a frontra küldték. Itt minden gondolata az volt, hogy a franciákhoz átszökhesen. Négyeszer volt ütközetben, de nem sikerült, míg végre ötödikben erős harcok után megugrott csapata éléről és a franciák tábora felé futott. A kabilok utána lötek és vállán megsebesítették. Sebesülése nem nagyon súlyos és jelenleg egy francia kórházban fekszik.

A hungara-import
Budapestről jelentik: A magyar belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben megszigorítja az utlevelek kiállításának feltételeit, a 12—40 életévben lévő nőekkel szemben. A rendeletben a miniszter utal arra, hogy a népszövetségtől nyert értesülése szerint azon nők közül, akik külföldi színházakban, mulatóhelyeken stb. való alkalmaztatás céljából egyes külföldi államokba, főleg az SHS királyságba és Dél-Amerikába kiutaznak, ott erkölcsletlen életmódot kezdenek és lassanként teljesen elzülkenek.
Ennek megakadályozása céljából most a miniszter úgy rendelkezett, hogy az egyes európai államokba bármily célból utleveleket kérelmező 12—20 életévben lévő alkalmazásba utazó nők részére csakis az esetben állítsanak ki utleveleket, ha a folyamodók az illető külföldi államban lévő magyar állami külképviseleti hatóságok által kiállított bizonyítvánnyal igazolják az alkalmaztatásuk minőségét, az üzlet tisztességes voltát, továbbá azt is, hogy munkabérük biztosítva van és az alkalmazó egyén erkölcsi megbízhatósága ellen nincs kifogás.

A dinár árfolyamai

Bécs	1247.—	Prága	59.45
Budapest	1250.—	Trieszt	—.—

Julius 15	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.10	—.—	—.—
Zürich	—.—	1106.—	1106.50
Newyork	515.50	56.85	56.825
London	25.05	277.—	276.75
Páris	24.20	267.50	—.—
Milano	19.05	210.—	210.50
Prága	—.—	168.75	168.—
Berlin	—.—	1355.—	1360.—
Budapest	0.00727	—.—	0.0812
Brüsszel	19.05	—.—	—.—
Bécs	—.—	0.08035	0.0802
Bukarest	2.55	27.50	—.—
Amsterdam	—.—	2285.—	—.—
Szófia	—.—	42.—	—.—
Krisztánia	—.—	—.—	—.—
Szalóniki	—.—	92.—	—.—
Varsó	—.—	—.—	—.—

Newyorki tőzsde

1925 július 15, 10 óra

Beograd	176.—	Prága	296.25
London	486. 1/8	Berlin	2380.—
Páris	470.—	Bécs	14.—
Milano	370.—	Budapest	14.—
Zürich	1941.50	Bukarest	48.—
Brüsszel	—.—	Amsterdam	—.—

Beogradi tőzsde

1925 július 15, 17 óra

Bécs	80.—	London	277.—
Prága	16.—	Zürich	1107.50
Milano	211.—	Newyork	56.90
Páris	269.—	Irányzat:	mind áru

Mi van a novisadi hiddal?

A fülét sem mozgatja senki — A pillérek még mindig árván merednek ki a vízből

Több hete már, hogy a beogradi sajtó nagy garral jelentette be, hogy megvan már a pénz, a 14 milliócska a novisad—Petrovaradini hid felépítéséhez. A 14 millió ugyan kissé tulsoknak tűnt fel a laikusnak is a hid felszerelési munkáihoz, de nem nagyon törődünk vele és türelmetlenül várakoztunk arra az épületes pillanatra, amikor majd megjelennek az első munkások és kezdik szerelni a hidat. Azóta már több hét telt el, de a munkások csak nem akarnak megjelenni. Sőt még az anyagot sem hozták el.

Erdeklődünk két illetékes helyen, hogy miért nem kezdik már építeni a hidat, hiszen már megszavazták a 14 milliót a hid felépítéséhez, de az „illetékes” körök titokzatos hallgatásba burkolódnak. Csak annyit mondtak, hogy egyelőre még nem kezdik építeni a hidat, mert az egyik pillér kőkonstrukciója repedezni kezdett. Egy repedt pillérre pedig nem lehet hidat felszerelni, hacsak nem akarjuk kitenni a közönséget annak, hogy a hid felépítése után hidastul felszereléstől bezuhanjon a Dunába, a harcsák nagy öröme. Kíváncsiak voltunk és megnéztük azt a bizonyos pillért, amely olyan nagy veszélyeket rejt magában. Hat bizony igaza volt informátorunknak, a titokzatos pillér végig van repedezve, gyönyörű nagy repedésekkel van körülcomázva. Egyik repedése olyan széles, hogy egy nyurga fiatalember bátran belebujhatna.

— Erre nem lehet hidat szerelni — mondta kísérő informátorunk — ezeket a repedéseket előbb alaposan kell kijavítani, vagy egy új pillért felépíteni. Előbb persze egy szakbizottság fog kiszállni, hogy megállapítsa milyen reparatúrák szükségesek a pillér összerakásához. Ha a bizottság netán megállapítaná, hogy a pillért nem lehet kijavítani, akkor teljesen új pillért kell felépíteni. Nem is nagyon sokáig fog tartani ez a procedura, legfeljebb egy esztendeig.

Mindenesetre kecsgetők a remények. Ha nem is lesz egyhamar felépítve a hid, de valamikor mégis csak meglesz. Hacsak addigra nem fogy el a pénz, amit a felszerelési munkához megszavaztak.

Kevés a beteg ember Novisadon

Csak a vidéki pacientura menti meg a novisadi orvosokat az anyagi gondtól

Aki Novisad városát, a rohamosan fejlődő dunaparti metropolist jól ismeri, s aki kiadott, valamint megjelenés előtt álló főkapitányi rendeletekből és a botránykrónikákból ismeri a város közönségét, az fejszóvaló kételkedéssel fogadja azt a megállapítást, hogy Novisadon kevés a beteg ember.

A megállapítás természetesen csak relative igaz, amennyiben nagyon kevés azon polgárok száma, akik a hetvenöt novisadi orvos jövedelmező patienturája szempontjából tekintetbe jöhetnek. A negyvenezer lakósu városban hetvenöt orvost soknak kellene találnunk akkor is, ha a városban beteg lehetne minden második ember. Itt azonban szerencsére nem tartunk még. Körülbelül tizenöt ezer polgár közegészségügyi biztonságáról a munkásbiztosító gondoskodik, a lakosság fele pedig nem ér rá betegeskedni. Se pénzük, se idejük hozzá. Maradna még ilyen szempontból ötezer ember. Ezeknek tulnyomó többsége háziszerekkel és kuruzslókkal igyekszik a földi siralomvölgyben való tartózkodási idejét megrövidíteni. Fennmaradna még az ugynevezett „zsiros részt” a jólsituált betegek. Ezeknek azonban még a fogfájáshoz is „professzor” kell. Ezek Budapestre és Bécsbe utaznak, ha megromlották a gyomrukot annak dacára, hogy a novisadi orvos karban a vojvodinai gyógyászat elismert kitűnőségei találhatók. Hogy mégis miből él-

nek a novisadi orvosok? Erre vonatkozólag a következő felvilágosítást kaptuk egy orvostól.

— A hetvenöt novisadi orvos majdnem kizárólag a vidéki klienturából él. A novisadi orvosi karnak megérdemelten jó hírneve van a Vojvodina egész területén, s mindennap vannak látogatóink a Vojvodina egész terüle-

téről, sőt Beogradból és délszerbiai városokból is.

A város közegészségügye szempontjából kétségtelenül biztató tünet, hogy orvosainkat nem a helyi, hanem a vidéki betegek szabadítják meg az anyagi gondoktól. Sohse hittük volna, hogy ilyen kevés beteg ember van Novisadon!

A vasárnapi gyilkosság gyanúsítottját egy csendőrt letartóztattott a csendőrség

A gyilkos nem akart gyilkolni — A gyanúsítotton kívül még egy csendőrt tartóztattak le

Vasárnap hajnalban lőtte le egy ismeretlen egyén a kórház mögötti monopol raktár mellett Abazovics Svahih repülőezredbeli katonát. A csendőrség és rendőrség részéről megindított nyomozás pozitív eredményeket ért el. A nyomozás megállapította, hogy Abazovics Svahihet egy csendőr lötte agyon. A gyilkosnak tudomása volt arról, hogy Abazovics Svahih szabadságról tért vissza és azt hitte, hogy Abazovicsnál nagyobb pénzösszeg van. Ehhez a pénzhez akart a gyilkos jutni, még pedig a vizsgálat eddigi megállapítása során nem is gyilkosság révén. A gyilkos messziről lőtt abba az irányba, abba az irányba ahol Abazovics volt és a golyó véletlenül érte Abazovicsot.

Mikor a gyilkos látta, hogy Abazovicsot eltalálta elmenekült, anélkül, hogy Abazovicsotól valamit elvett volna.

A csendőrség és rendőrség közös nyomozása eredményeképp két csendőrt őrizetbe vettek. Az egyiket már hétfőn tartóztatták le a másikat pedig szerdán. A két letartóztatott közül csak egy követte el a gyilkosságot, a másik letartóztatása azonban a vizsgálat érdekében vált szükségessé.

A nyomozó hatóságok bizonyosra veszik, hogy ma vagy holnap már teljesen kiderítetik az egész gyilkosságot és a második letartóztatottat szabadlábra is helyezik. A letartóztatottakat neveit a nyomozás érdekében még nem közölhetik a nyilvánossággal.

Az élőhalott novisadi Magyar Párt

Három nyilatkozat, amelyek felfedik a stagnálás igazi okait Ki nem dolgozik?

Evekig tartó kényszerű hallgatás után 1924. őszén a „Délbácska” propagandája hívta életre a magyar pártot Novisadon. A párt szervezési munkálatait és választási agitációját minden rendelkezésre álló eszközzel önzetlenül és bátran, még anyagi áldozatok árán is elősegíteni igyekeztünk, mégis egy évvel a novisadi magyar párt szervezet megalakulása után sajnálattal kell megállapítanunk, hogy nem jutottunk el oda, ahova a magyarság politikai szervezkedésének el kellett volna jutnia. A novisadi magyar párt szervezetén belül a választások után még a vita is elcsendesült, s a beígért és vállalt munkaprogramot nem hajtotta végre senki. Ehelyett nem óhartunk vádakat hangoztatni, felelősségre vonni (ehhez jogunk volna, mert a magyarság kulturális és politikai törekvéseinek elősegítése, propagálása és számontartása hívta életre évekkkel ezelőtt a „Délbácska”-t) még csak rekriminálni sem. Néhány feltett kérdésben és feleletben csupán annak a sivár és reménytelen helyzetnek igyekszünk képét adni, amely mostanában a novisadi magyar párt miként állásának kifejezője. Erdeklődésünkre, hogy a párt hajlandó-e ismét aktivitásba lépni, hajlandó-e vállalt munkaprogramját teljesíteni, s hajlandó-e ismételt hittel tenni a magyarság régi és minden részletében közismert követelése mellett, a párt

elnöke — némi idegességgel a hangjában — ezeket mondotta:

— *Miért? A központ se csinál semmit...* Egyebekben pedig nem nyilatkozom.

A nyilatkozó kissé későn vette észre, hogy már nagyon is odanyilatkozott, ahol a nagy stagnálás egyik legszembetűnőbb oka található. Az alelnök sem mutatott több hajlandóságot a nyilatkozattételre, éppen ezért ő is sokkal többet mondott *egynéhány szóban* mint amennyit elhallgathatót volna egy hasábos interjúban. Az alelnök nem nyilatkozása közben utalt a párt szervezet tisztikarára és ezeket mondotta:

— *Hát lehet így dolgozni? Hat hónappal ezelőtt kértem egyes aktákat a titkártól és még most sem kaptam kézhez. Ha a titkár nem csinál semmit...*

Nem találtuk nyilatkozó kedvében a fenntebbi szavakkal aposztrofált titkárt sem, aki igyekezett néhány rövidrefogott mondatban visszautasítani az inszinuációt:

— *En nem dolgozom? Ők nem dolgoznak...*

Nem akarunk vitát provokálni sem egyik, sem másik részről. Megállapodunk a tények leszövegésénél és az olvasó érdeklődésére bizzuk annak eldöntését, hogy miért nem ad életjelt magáról a novisadi magyar párt?

Csodadoktornő a Tóth Kálmán-utcában

A kuruzslónő műtermében egyszerre tizenöt beteget igazoltatott a novisadi rendőrség — Amikor meggyógyul a beteg detektív

„Bába Anka” már túl van a veszedelmesnek tartott életkoron. Az egész vonalon erősen fejlett, s összes tartozékaiban meglehetősen korpulens hölgy, aki Tóth Kálmán utca 8. szám alatti „rendelőjében” veszedelmes konkurenciát csinál az összes novisadi orvosoknak. A legrégebb, egyben legkeresettebb novisadi kuruzslónő, a rendőrség többszörös ismerőse, akit azonban nem lehet eltüntetni a dunaparti metropolis egészségügyi szolgálatából. A „pácienstek” hisznek neki, s mert a foglalkozás eléggé jól jövedelmez, ő mada is „hisz” a tudományában.

A vidék találkozó helye

a mérsékelt kényelemmel berendezett laboratórium, melyben a középkortól a versaillesi békekötésig felfedezett összes kuruzslószeret és egyéb bűbajosságok használatban vannak. Naponkint husz, harminc vidéki asszonyt fordul meg bába Anka műtőjében, bár a műterem igazgatója óvakodik attól,

hogy reklám útján szaporítsa üzletfeleit. Bába Anka

néha még receptszit is ad

olyképen, hogy azoktól a hiszékenyek-től, akik egy orvosi rendelésben tett látogatás után keresik fel „pót-tanácsért” egyszerűen elveszi a vevényt, s azt odaadja — jó áron természetesen — a következő betegnek. Van olyan, akin ezerjófűvel, vagy herbateával segít, de megtörténik az is, főképpen férfitárogatóknál, hogy elégségesnek tartja a masszázis alkalmazását is. Ez egyike a legnépszerűbb gyógyszereinek.

Detektív a bába Ankánál

A kétségtelenül kitűnő képességekkel rendelkező javasasszonyt eddig már számtalan esetben pénzbüntetésekkel figyelmeztették arra, hogy meg nem engedhető konkurenciát csinál a gyógytudományok hivatásos művelőinek. Legutóbb egy detektív jelentkezett a doktornő műtőjében. A javas-

asszony nem ismerte fel az agent provokateurt, s hatalmasan végigmasszázította a képzelt beteget. Amikor a kém jelentkezett a sikerült vizit után a tisztí főorvosi hivatalban, egyszerűen nem akart nyilatkozni a kuruzslónőről. Hosszas faggatás után aztán csak ennyit mondott:

— *A masszás az nagyszerű volt...*

Néhány héttel ezelőtt a rendőrség meglepte a zsufolt rendelőt, ahonnan körülbelül tizenöt beteget állítottak elő a rendőrségre. A betegek valamenyien elismerőleg nyilatkoztak bába Anka gyógytudományáról. A művésznőt megbüntették persze. Azóta még jobban megy a szalón. Gegen die Dumheit... mondaná Göthe. S bába Anka üzlete tovább virul.

Jó közepes termés

Az aratást az egész Vajdaságban befejezték már és a cséplés is megkezdődött mindenütt. A próbacseplések után itélve az idén jó, közepes termés volt a Vajdaságban. A hűvös tavasz és nyáreid nagyon jót tett a kalászosoknak, amelyek különösen minőségileg messze felette állanak a múlt évi termésnek.

A buza a legtöbb helyen 78—81 kg. között változik, míg mennyiségileg átlag 9 métermázsát termelt. Vannak ugyan területek, ahol 14—15 mázsa is van. A jég csak némely helyen okozott kárt. A buzaterméshez hasonlóan jó az árpa is.

Hivatalos kimutatás ugyan még nincsen a terméseredményről, azért a magánjelentésekből is meg lehet állapítani, hogy az idén a Vajdaságban 25 százalékkal fogja a terméseredmény meghaladni az elmúlt évet. A gabona kereskedelemben egyelőre még tartózkodó a hangulat és a forgalom nagyon csekély.

Magyarországon

megszűntetik az ítélőtáblákat

B u d a p e s t. Az igazságügyminisztériumban hetek óta dolgoznak az igazságügyi szervezet reformjára vonatkozó törvényjavaslaton. Ennek a törvényjavaslatnak gondolata elsősorban az Országos Takarékosági Bizottságban merült föl, ahol szövezték, hogy az igazságszolgáltatási költségeket csak a bírósági fórumok csökkentésével lehet leszállítani. Így merült föl az a gondolat, hogy a királyi ítélőtáblákat megszüntetik, s ennek folytán az igazságszolgáltatás mai szervezetét megreformálják.

A készülő javaslat lényegesen kiterjeszti a járásbírók hatáskörét, s a törvényszékek ennélfogva sokkal több ügyben lesznek másodfokú, s egyuttal végső fokozatú bíróságok. Az új tervezet szerint a közvetlen felelősségi fórum a törvényszék után a kuria lenne.

A királyi táblák 1927 január elsejével szűnnek meg, s addig a királyi táblákat fokozatosan lebontanak, mert a tervezet értelmében 1926 január elsejétől a királyi ítélőtáblához már új ügyek nem kerülhetnek. A királyi ítélőtáblák bíráit az átmeneti idő alatt rézben a királyi kuriához vezetnek ki, részben a törvényszékek vezető állásába.

Minden méretű és minőségű
SZÖNYVEG
gazdagon felszerelt raktára:
Hemier Péter Utódainál, Novisad.

A „DÉLBÁCSKA” OLVASÓI

és vidéki árusítói részéről utóbbi időben számos panasz merült fel, hogy rendetlenül kapják a lapot. A posta némely vidéki helyre csak 2—3 napos késéssel kézbesíti a lapot, míltal olvasóink táborában bizonyos elégedetlenség észlelhető. Felkérjük tehát olvasóinkat, hogy minden egyes esetben azonnal jelentsenek be lapunk kiadóhivatalába, hogy sürgősen intézkedhessünk a novisadi posta igazgatóságánál a késedelmes kézbesítés orvoslása miatt. Ugyancsak az illetékes postahivatalnál is reklamáljanak meg minden egyes késedelmet a lap kézbesítése körül.

HIREK

A kövevésett Szépség

— Rabindranath Tagore —

Ott, hol láma tör az égbe,
Állsz te, Szépség, kőbe vésvé,
Állasz némán, mozdulatlan,
Távolt tőlünk s egymagadban.

Lábaidnál térdepelve

Áll a nagy Idő szerelme,
S mondja: „Szólj hozzám szerelmem;
Kül arámmá kellene tennem!”

Am hiába győtri kétség:
Szavad kő, hogy meg ne értsék,
Oh, rendíthetetlen Szépség!

— **A polgármester Beogradban.**
Dr. Milovanovic Milán polgármester hivatalos ügyek elintézése céljából tegnap Beogradban tartózkodott.

— **A városi költségvetés a közgyűlésen.** A kibővített városi tanács július 22-én délután, négy órakor közgyűlést tart, amelyen a költségvetést fogják tárgyalni.

— **Népiünnepély Temerinben.** A temerini ipartestület f. évi július hó 19-én (vasárnap) házalapja javára, a Guelminó-vendéglő kert-, mozi- és többi helyiségeiben hangverseny-, kugli és tartli — versennyel egybekötött táncmulatságot rendez, melyre minden jól mulatni és szórakozni kívánó személy tisztelettel meghív az ipartestület. Program: Délután 4 órakor kezdődik a hangverseny. Vida teljes hirneves tambura zenekara még eddig nem hallott darabokat fog leadni. — Közben kugli és tartli verseny! Ujdonság! Még Temerinben nem volt. A győztesek 3—3 értékes nyeresémi tárgyat kapnak. Ki bárnyit, ki egy pár menyecske papucsot. Ki wekker órát stb. stb. jutalomban részesül. Este kabaré számok. A tánc kezdete 9 órakor. Belépő díj személyenként 10 dinár. Este is érvényes A legjobb — legolcsóbb mulatság Temerinben, mert 10 dinárért vacsorálhatsz, táncolhatsz, kuglizhatsz, tartlizhatsz, ihszt, ehetsz, még nyerhetsz is. Malacpecsenyeről s más jobbnál-jobb falatozásról — jó s hűsítő italokról Guelminó gondoskodik. A felülfizetéseket nyugtázzuk s köszönettel fogadjuk. Rendezőség.

— **A városi bérlőinek szerződéseit a jogügyi bizottság fogja tárgyalni.** Megírta a Délbácska, hogy a városi tanács fel fogja emelni a városi házak lakóinak és bérlőinek házbéretét. E célból a jogügyi bizottság 17-én délután ülést fog tartani és átanulmányozza a bérlőkkel megkötött szerződéseket. A jogügyi bizottság fog ezután javaslatot tenni a béremelésre vonatkozólag.

— **Beogradban elfogták a Szaraticsnál történt betörés tettesét.** Junius 22. és 23. közötti éjjelen Szaraticsnál Milán butorgyárában betörést követtek el. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a tettes Todej Milán 26 éves munkás. Todejt azonban nem sikerült elfogni, mert megszökött Novisadról. Hétfőn a beogradi rendőrség elfogta Todej Milánt, aki a fővárosban is több betörést követett el. Beogradban most állítják össze Todej büniajstromát.

— **Egy horvát énekes — Caruso utóda?** Bécsből jelentik: A legutóbbi artista vizsgának váratlan szenzációja van: egy horvát énekes, Ivics Kristóf, aki azelőtt a zagrebi operaház kórusának tagja volt, tavaly Bécsbe jött és itten tanulni kezdett. Tanárának tanácsára mostan letette az artista vizsgát, még pedig példátlanul szenzációs eredménnyel. A zsűri tagjai, a szigorú vizsgáztatók, élükön Piccaver Alfrédal, a Staatsoper világhírű tenoristájával, frenetikus tapsban törtek ki és addig tapsoltak, míg Ivics Kristóf még egy áriát nem énekelt. A vizsga után Piccaver kijelentette, hogy Ivics Kristóf méltó utódja lesz csakhamar Carusonak. Piccaver boldognak mondta magát, hogy ott volt a vizsgán és a fiatal horvát énekesnek további kiképzését immár személyesen akarja irányítani.

A pokol hirnöke

Az amerikai majompör

A kis jelentéktelen amerikai város, Dayton, egyszerre világhírnévre vergődött és a tengeren túl, Európa kultúr-országában is feszült érdeklődéssel várják, hogy a döntő csatából, amely ott folyik, ki kerül ki győztesen.

Az előzmények ismereteseek. Nem történt más, mint hogy a fiatal, alig 23 éves John Tee Scopes egy a felsőbb iskolák részére írt könyvből tanítványainak felolvasott egy fejezetet, amely az ember származásával foglalkozik. Igen ám, csak hogy Tennessee állam törvényhatósága csak nem régen törvényt szavazott meg, amely a leghatározottabban megtiltja a Darwin-féle elmélet hirdetését, terjesztését.

Scopes tanár tehát megszegte a törvényt. Amde tetteit sehogyan sikerült ebbe a szűk mederbe szorítani, hanem abból két, egymással szemben álló világnézet mérkőzése esedezett ki. Az egyik oldalra csoportosultak a Darwin-féle elmélet hívei, a másik oldalon az egyház tanainak védelmezői gyülekeztek. Alig van ma Amerikában egyházi testület, tudományos egyesület, amely ne keresne módot és alkalmat bekapcsolódni a vitába. Mindkét párt sorompóba szőlítja legjelesebb férfait.

Az egyház pártjának hívei Wilson volt egyik államtitkára, Jemima Bryan, a Darwin-féle fejlődéstan legelkeseredettebb ellensége körül sorakoznak. Bryan kijelentette, hogy most lesz a Darwin-féle elmélet hívei és ellenségei közt a döntő csata, amelyben az egyik tábornak meg kell semmisülnie. Ha Darwin tanainak hívei győznének, akkor — szerinte — a keresztény hitélet megint a biblia nem lenne többé az emberiség legjelentősebb könyve.

De nemcsak Bryan vonul fel. Az egyházi és társadalmi lapok hasábjain egymást érik a Darwin-elméletet elkeseredetten támadó cikkek. Rev Makoy a szürke kis tanárt „the devil's ambassador” a pokol hirnökének, az evolúció-elméletet a pokol tornácának nevezi. Mister Everton, a National Ma-

nufakturers Association elnöke, egy szenvedélyes cikkében kijelenti, hogy Cayton-ban az agnosticizmus, az istentagadás, a kommunizmus, a bolsevizmus védelmezői vonulnak fel és ezek fognak örömmünnepet ülni, ha Scopes-t felmentik.

Amde Darwin tanainak hívei sem hagyják magukat. Neal bírő, aki Tennessee egyetemén az államjogot tanította, Brainbridge Colby, Wilsonnak ugyancsak volt államtitkára, Clarence Darrow, a kiváló ügyvéd, nagy felkészültséggel és lelkesedéssel szállnak sikra az ellentábor legyőzésére. Thomas Edison szintén ennek a tábornak rendelkezésére bocsátotta magát. Nagy erősségük Rice püspök, a „Liberal Church” alapítója, aki azt hirdeti írásban és a szószékéről, hogy szektája nem tiltja meg a Darwin-féle elmélet helyességében való hitet.

Egész Amerika lázasan tekint a „nagy pörre”. A kis vidéki városba roppant emberáradat tolong. A vasutak nem győzik szállítani az érdeklődőket. Az „új Mekka” — amint Dayton-t az amerikaiak nevezik — képtelen befogadni az idegeneket, akik a város körül sátrakban tanyáznak, vagy a Pullmann-kocsikból rögtönzött szállodákban tanyáznak. Az újságok több mint száz tudostója sietett a döntő csata színhelyére, ahol várható nagy forgalom miatt a postahivatal megnagyobbitották, személyzetét megszorították. A törvényszék tárgyalótermét is átalakították, hogy legalább is 2000—2500 ember lehessen jelen a nagy hitvitánál. De megerősítették a helyőrséget is, mert attól tartanak, hogy a két egymással farkasszemet néző tábor hívei nem maradnak meg az elvi bizonyításnál, hanem a szenvedélyes viták alkalmával — tetlegességre is vete-megnek.

A pör tehát minden tekintetben amerikai méretű. Most már egyre-másra kötik a fogadásokat is; vajjon felmentik-e Scopes-t vagy elítélik, Darwin elmélete győz-e vagy az egyház tanai?

MEGHALT A CINZILINZI

Csak így írom, Cinczilini és bár életében nagyon haragudott érte, ha így nevezte valaki, most halottaiban bizonyára meg fog bocsátani érte. Hiába is írnam, hogy özv. Lehecné, szül. Kisziner Karolin meghalt 76 éves korában, senki sem tudná, hogy kiről van szó, de így, csak egyszerűen Cinczilini, mindenki bizonyos meghatótsággal fog tudomást venni róla. Hiszen ő volt az, aki szinte elválaszthatatlan volt Rosenberg Ármán oldala mellől és az ő zongorajátéka mellett tanulták apdink a valzert, söndnglét, fiaink pedig a tangót, simit, dzsávdát.

Szinte tragikus az az ellentét, amelyben a jó öreg Cincziliniélt. Apja Csében volt jegyző, állandó mulatság volt a házában míg egy nap örökre behunyta szemét és a végrehajtók elől menekülő lánya Novisadra jött, ahol nemsokára a táncterem zongorája mellé ült és évtizedeken át zongorázott a pajkos ifjúságnak, amely annyi öröm-álmot szőtt, miközben valami szökevény vagy barnával táncolt, akár polkát, akár simit. Ő pedig szomorú egyedülletben tengette napjait és amikor hetekkel ezelőtt megbetegedett még a kórházba sem vették fel. Nem volt már betéző falatja, nem volt ágya, párnája, amelyen fekéldjön, a puszta földön jajgatott és várta a halált, amely csak nagysokára akarta elvinni. Mikor jószívű emberek segíteni akartak rajta és a hatóságok fordultak, hogy vigyék ki a kórházba, jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, egyik jegyzőkönyvet a másik után és mire a hatósági orvos végre mégis kiszállt, azzal intézte el: két napot él, már ugys csak, kár a kórházba szállítani. Igaz, hogy utána még két hetet élt, de hát... Most a halál végre megkönnyült rajta és nem kell már vigyáznia, hogy tullanjan jdsza a polkát, vagy tulgyorsan a tangót...

— **Sorozatos betörések Kovilyon.** A kovilyi csendőrség tegnap jelentést tett a noviszádi ügyészségen, hogy az

utóbbi időben Kovilyon több helyen betörték és a megindított nyomozás eddig még semmi eredményre nem vezetett. Junius 24. és 25. között éjjelen Misics Dusán házába törtek be és férfiruhákat vittek el. Ugyanazon éjjelen Bocsári Ilija és Deszpotovics Stevan házába is betörték Ignacsevics Ilija házából pedig 11.260 dinár értékű ruha és fehéreneműt loptak el az ismeretlen tettesek.

(x) **A kanális tulajdonalán,** a Temerini-uton, a Liszt újfatelepen mélyen le szállított árak mellett beszerezhető mindennemű építőanyag, de különösen kerítéshez szükséges *tölgyszlopok, deszkák és lecek.* 711

— **Felmentették az árdragítás vádja alól.** A noviszádi járásbíróság a drágaság leküzdéséről szóló törvény alapján 800 dinár pénzbírságra ítélte Tepavac Maxim mézáróst, mert a piacra vezető uton borjút vásárolt. Tepavac a törvényszékhez felebbezett az ítélet ellen, a törvényszék tegnap megsemmisítette a járásbíróság ítéletét és Tepavacot felmentette.

— **Nyilatkozat.** Felkérettünk a következő sorok közlésére: A szrbobrani ügyvéd cselédje! című cikkükre kötelességem kijelenteni, hogy az a nevezett: Dobos Matild, tulajdonképpen özv. Dobos Józsefné szül. Toldi Matild, kinek férje ezelőtt 4 évvel Szrbobranban felakasztotta magát, s családunk azóta a fentnevezett nővel minden rokoni kötelet megszakított. Maradtam tisztelttel Csurug, 1925. évi ápr. 14. Dobos János, kereskedő.

— **Fontos tudnivaló!** Törött értékes porcellán- és majolika tárgyakat ragaszt, valamint játékbabákat (mindennemű anyagból) javít Zala Gyula, Magyar-ucca 39. sz.

— **Öngyilkosság Zsablyán.** Panzer János zsablyai gépész házában padlásán felakasztotta magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy azért lett öngyilkos mert magyar nyelvű gépész bizonyítványát beküldte Bece-

rekre a gépész vizsgáztató bizottsághoz, ahonnan szerb bizonyítványát még nem kapta meg, emiatt gazdája nem engedte csépelni. E feletti elkeseredésében lett öngyilkos. Panzer Jánosnak négy árva maradt.

— **Sasok a repülőgépen.** Bécsből jelentik: Érdekes és nem mindennapi küldeményrel érkezett meg július 7-én Bécsbe a bukarest—bécsi repülőjárat egyik posta-repülőgépe. A küldemény címzettje a schönbrunni állatkert volt, míg feladójaként a bukeresti udvari vadászmeisteri hivatal szerepelt. Az érdekes csomagban egy pár fiatal kőszáli királyas volt, amelyeknek bölcső-fészke az erdélyi hegyekben „ringott”. A levegő királyaival megesett az a szégyen, hogy repülőgépen repültek Bécsbe, ahol a híres schönbrunni állatkertben helyezték el őket. A fiatal sasok a hatalmas légi utat hősiessen állották ki és kitűnő állapotban érkeztek meg Schönbrunnba. A Bécsbe repült sasoknak külön érdekességet kölcsönöz, hogy azokat az udvari vadászmeisteri hivatal utján, Ferdinánd király küldte a bécsi csieknek ajándékba és — amint a bécsi lapok írják — az összeomlás óta ez az első eset, hogy uralkodó ajándékot küld az egykor világhíres állatkertnek.

Színház

A Nemzeti Színház műsora:

Csütörtök: Frasquita.

Péntek: Rigoletto, Archipova, Baranov, Tomics és Mariasec fellépésével.

Szombat: Georges Dandin.

Vasárnap: Luxemburg grófja.

Hétfő: Alig érte el a vejét és a Szép Galatea.

Rigoletto. A színház e héten megismétli a Rigolettot, okul azonban a multheti előadáson és Gukasov helyett Tomicsot énekelte, aki mellett Archipova, Baranov és Marjasec bizonyára feledhetetlen estét szereznek a közönségnek.

Két premiór lesz hétfőn. Alig érte el a nejét egy felvonásos francia komédia és a Szép Galatea Supée kómiikus mthológiai operája kerül bemutatásra, kitűnő szereposztásban.

Sport

Megszűnt a futballtilalom

Amint ismeretes a zagrebi főszövetség július 13-tól augusztus 1-ig futballszünetet rendelt el. A rendeletnek, melyet külföldi mintára hozott a szövetség, nem sok értelme volt. Célja az lett volna, hogy a közönséget hozzászoktassa az atlétikához továbbá, hogy a sok mérkőzéstől kimerült játékosok pihenésre kényszerítve, a letöréstől megóvja.

A jugoszláv atlétika jelenlegi szomorú helyzetén a futballtilalom nem sokat segíthet. Sőt talán árt neki, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy futballmérkőzéssel kombinált atlétikai versenyeknek vannak a legnagyobb sikerei. Az idei esős futballszezonban a játékosok nem igen fáradtak el, úgy, hogy a tilalom megszüntetése általános helyiséssel találkozik.

Magyar győzelmek Párisban

A nagy hozzáértéssel átszervezett magyarországi sport egymásután aratja gyors fejlődésének gyümölcseit.

Legutolsó, világviszonylatban is jelentős eredményeit a napokban Párisban érte el a vízisportban. Bárány István az egriek 18 éves csodaszója megnyerte Páris város nagy díját a 100 méteres gyorsúszásban. Ugyanakkor a külföldön turázó FTC vizi-pólócsapat 5:4 (3:0) arányban szenzációs győzelmet aratott a multévi olimpiádon győztes francia válogatott csapaton.

Helyreigazítás. Keddi számunkban közöltük, hogy a Radnicski második csapata Indián 6:3-ra győzött a Conkordia felett. Mi ezt az eredményt a Radnicski vezetőségétől kaptuk. Ma levelet kaptunk Indiáról amelyben közlik velünk, hogy a Radnicski 6:3-ra vereséget szenvedett a Conkordiától.

Az esethez csak annyi hozzáfűzni való, hogy kár lesz a fiatal munkáscsapatnak hamis babérokkal disznit szepen indult karrierjük útját.

A Rapid Beogradban? A megszüntetett footballklub szabad kezét adott egyesületünknek. A „Jugoslavia” azonnal érintkezésbe lépett a bécsi Rapiddal, amellyel már régebben tárgyalt, — és nincs kizárva, hogy a többszörös osztrák bajnok szombaton és vasárnap Beogradban játszik.

8:0-ra győzött az osztrák válogatott a finnek felett a második mérkőzésen. Svatesek 4 gólt rugott.

Az Achilles kerékpáros klub felkéri azon tagjait, akik a mentő kiépítésre jelentkeztek, hogy ma este 8 órakor a klub helyiségében Dr. Bauer József ur által megtartandó előadáson pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Chicago terménytőzsde

1925 július 15, 10 óra

Buza	Tengeri
Július 156.—	Július 106.50
Szeptember 153.1/4	Szeptember 108.1/8
December 153.1/4	December 89.50

Irányzat: buza, tengeri szilárd

Novisadi terménytőzsde

1925 július 15. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai új VIII.-IX. duplikált k. kötés 310, 1000 mm

Tengeri

bácskai d. k. kötés 187.50, 100 mm
bánati d. k. sentai paritás

kötés 190, 150 mm

bánati dunai hajó kötés 260, 4000 mm
szerémi dunai hajó kötés 206, 2000 mm
szerémi dup. k. kötés 192.50, 450 mm
szerémi dup. kassza rumai paritás

kötés 192.50, 200 mm

Irányzat: bizonytalan

JULIUS

16

Csütörtök

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

DUNA VIZÁLLÁSA

Július 4-én reggel	— —	225
Július 5-én	— —	238
Július 6-án	— —	258
Július 7-én	— —	274
Július 8-án	— —	278
Július 9-én	— —	274
Július 10-én	— —	266
Július 11-én	— —	254
Július 12-én	— —	245
Július 13-án	— —	241
Július 14-én	— —	241

— A hajózási szindikátus kamencicai hajójának új menetrendje. Novisadról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamencicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DELBACSKA” lapkiadóvállala.

Piaci árak július 15-én:

Vágómarha la	— —	8.—10.—	Hizott lud	— —	20.—22.—
Borju	— —	12.—14.—	Sovány lud párja	— —	120.—150.—
Sertés	— —	12.—14.—	Fiatallud párja	— —	80.—90.—
Malac 4—6 hetes	— —	200.—250.—	Kacsa párja	— —	40.—50.—
Bárány	— —	9.—11.—	Pulyka kiló	— —	17.—
Vágott hal	— —	20.—25.—	Csirke, rántani való	— —	30.—40.—
Hal	— —	15.—20.—	Tojás	— —	1.—
Hal, apró	— —	10.—14.—	Muhar széna	— —	1.—
			Szalma	— —	—50

Meghívó!

A Novisadi Katolikus Olvasó és Gazdakör

1925. július 19-én, vasárnap, a Lövölde kerthelyiségében kabarával egybekötött

nyári táncmulatságot

rendez, amelyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

Kezdeté este 8 órakor

Belépődíj személyenként 15 dinár. Műsor után tánc reggelig. Kedvezőtlen időjárás esetén a mulatság a Lövölde zárt termeiben lesz megtartva.

A forgalmi adó befizetése

A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság tegnap a következő hirdetményt becsatolta ki a forgalmi adó befizetése ügyében:

Miután a forgalmi adóról szóló törvény határozott utasítása és a többszöri felszólítás dacára igen sok adóköteles egyáltalán nem adta be vallo-mását az 1924. évi forgalmáról, a tartományi pénzügyigazgatóság utoljára felhívja az összes adóköteleseket, hogy az 1924. évre szóló bejelentést, ha ezt még nem tették volna meg, azonnal, de legkésőbb ez év július végéig adják be a tartományi pénzügyigazgatóságnál II. emelet 21. szoba mert ellenkező esetben mindazoknál, akik nem adták be a bejelentést, szabad becslés alapján fogják megállapítani a forgalmi adót és elvesztik a felelősségi jogot is. A novisadi járás adófelvetői ezen bejelentést a községi eljárásságnál adják le, amely azt el fogja juttatni a tartományi pénzügyigazgatósághoz.

Egyben felhívjuk mindazok az adófizetők, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, hogy ez év július havában kötelesek beadni az elmúlt évnegyed (1925. április-június) forgalmáról a szabályszerű bejelentést és azonnal befizetni a megfelelő for-

galmi adót (a forgalom 1 százalékát) valamint az esetleges hátralékot is.

Mindazon személyeket, akik a törvényes határidőn belül nem adják be szabályszerűen kiállított forgalmi adó-bejelentésüket, kivétel nélkül meg fogják büntetni 2000 dinárig, azonkívül szabadon fogják forgalmi adójukat megállapítani, ami ellen nincs joguk felelősségre. A bejelentések pontosak, a valóságnak megfelelőek és mindenkor igazolhatók legyenek.

Azok az adókötelesek, akiknek évi forgalma 360.000 dinárnál kevesebb, tartoznak a három havi forgalmi adót a tavalyi kivétel alapján még július hóban befizetni ugyancsak a hátralékos forgalmi adót is.

Azok ellen, akik idejében nem fizetik be a forgalmi adót, szigorú végrehajtást fognak vezetni és tizenkét százalékos késedelmi kamatot és végrehajtási költséget is kötelesek lesznek fizetni. Ajánlatos tehát, hogy mindenki pontosan és idejében eleget tegyen kötelezettségének, nehogy a pénzügyi hatóságok szigorú intézkedéseket legyenek kénytelenek foganatosítani.

Mindennemű felvilágosítással a tartományi pénzügyigazgatóság II. emeleti 21. sz. szobájában szolgálnak a feleknek.

Pályázati hirdetmény

A novisadi róm. kath. egyházközség levélbéli zárt ajánlat útján bérbe adja a **Vasember palotában** levő földszinti és a **Péter király ucca 30. sz. bérházban** levő földszinti és emeleti üzlethelyiségeit.

Az ajánlatokban feltüntetendő azon összeg, amelyet az ajánlatot tevő évi bérösszeg fejében felajánl.

A beérkezett ajánlatok felett a Hitközség képviselő testülete dönt fentartván magának a jogot, hogy a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül teljesen szabad tetszése szerint kösse meg a bérleti szerződést az ajánlatot tevők közül azzal, akivel akarja.

Bővebb felvilágosítás délelőtt 10—12 óra között **Ábrahám János hitközségi szindikusnál** nyerhető, Péter király ucca 30. sz. alatt.

Ajánlatok folyó hó 22-ig bezárólag ugyanott adhatók le. Később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A róm. kath. egyházközség elnöksége

APRÓHIRDETÉSEK

EGY jókarban levő könnyű MOTORKEREKET oldal kocsival együtt olcsón eladok. Ugyancsak oldal kocsi készítését elvállalom. Cím a kiadóban. 1245-1-5

HIRDETÉSEK

MOTORBICIKLI 312 H. P.

teljesen jó karban új gumikkal 4800 dinárért eladó

Bana Jelasicza ulica 6. szám

Eladók!

Elköltözés miatt sürgősen eladó:

hálószoba bútorok, konyha berendezés

és egyéb házi felszerelések, ezenkívül fél hold bevetett konyhakert és hizlatni való sertések

Cím:

Futaki kapu, **Vucetics-féle ház.**
1272-1-0

Fiatallány kevés fizetési igénnyel,

irodába vagy üzletbe

pénztárhoz vagy elárúsítóknak ajánlkozok. Cím megtudható a kiadóban
1282-1

2 jó házból való fiu

tanoncnak

fegyverműves szakmába azonnal felvétetik

JOSIP IRSAY

fegyverműves, sport és műszaki áruk kereskedése
Petrovaradin, Jelasiczeva ulica 43. sz.
1279-1

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvtelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre írjanak, Postafiók szám 75

818-0

Halló! Női Halló!

Szabászati tanfolyamot

tartok, aki részt óhajt venni a tanfolyamon, jelentkezni lehet

JENŐ HAJZER női szabónál,
1260 Željeznička ul. 39. 2-3

FOJT kalapfésítő intézet
NOVI SAD,
Njagoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Olcsó szalmakalapok

nagy választékban.
Viszont eladók
fordulijának bizalommal cégemhez
Tanuló leány felvétetik.

20%-os munkásadóivek és adókönyv kapható:

Ábrahám János

könyvkereskedésében, Kralja Petra 30.

Beck János

könyvkereskedésében, Futaki ut 94. sz.

Farkas és Dürbeck

könyvnyomdában, Željeznička ulica 30.

Vidéki megrendelések a nyomdából postán azonnal elintéztetnek.